

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: *Varför säger ni att kvinnor alltid skall bära kjol eller klänning och ha långt hår?*

Svar: Vi vet att frågan är känslig och lätt kan missförstås i jämställdhetens tidevarv och därför måste vi sätta den i rätt perspektiv.

Att vara Ortodox är att vara på väg mot gudomliggörelse, Theosis. Men vägen dit kan också innebära att man "ramlar ur" nåden och det är i så fall allvarligt. Fäderna talar ofta om tre "stadier" på vägen, nämligen upplysning, rening och gudomliggörelse. Med "upplysning" menas vanligtvis dopet, då man blir medlem av Kristi sanna Kyrka och inlemmad i Hans kropp. Och med "rening" menas det kristna livet. Som "redskap" för vår rening anvisar fäderna ett levnadssätt som vi försöker imitera, nämligen deras eget liv. Det är därför vi läser om helgonens liv och vad de sagt för att vi skall vinna kunskap om detta. De har genom Guds nåd nått slutmålet för människan, gudomliggörelse, och följer vi i deras spår kan alla Ortodoxt kristna nå samma mål. Det hänger dock på oss att vilja slå in på denna väg.

Den Helige Makarios den Store säger apropå den Ortodoxt kristne att man kan känna igen honom på det sätt "han klär sig, äter, talar och för sig". Man måste alltså komma ihåg att Ortodox tro omfattar hela livet, allt vad vi gör, och att ingenting är oviktigt -alltså inte ens våra kläder och vårt hår. Vi är kallade att bli en avbild, en ikon, av Kristus och i ikonerna finns inga oviktiga detaljer, till och med minsta streck kan ha en oerhörd teologisk betydelse och kan avgöra skillnaden mellan frälsning och fördömelse. Det är därför vi närmast "idisslar" fädernas väg och noggrant försöker kopiera den.

Alltså, ingenting är oviktigt. Tro heller inte att detta skulle

vara någon slags "extrem" Ortodox åsikt. Man måste hålla i minne att "helande" processen är krävande och att fäderna genom tiderna är entydiga. För att citera fäderna "vi lär endast vad vår Herre förkunnade, apostlarna utlade och våra heliga fäder bevarat". Den Ortodoxa kyrkan har alltså en "maximalistisk" syn på helgelsen, vägen mot gudomliggörelse, och ingen kan ta den "läftsinnigt" om man vill kalla sig Ortodox och vinna frälsning.

Grunden i Ortodox syn på könen är att Gud skapade människan till man och kvinna. Detta innebär att Gud gjort en distinktion mellan man och kvinna -att det finns olikheter nedlagda i skapelsen. Att försöka släta över och "sudda ut" dessa olikheter är att försöka ändra på Guds skapelse. De yttre tecknen på dessa olikheter är kläder och hår. Därför betraktar vi varje försök att ändra i skapelseordningen som farlig för människans frälsning. Följer vi emellertid fädernas väg så kommer det att återspegla sig i både hur vi klär oss och i hur vi klipper vårt hår och vi blir ett vittnesbörd i världen om vår Ortodoxa tro. Därför insisterar vi i att Ortodoxa kvinnor inte bör bära långbyxor eller ha kortklippt hår.

För att ytterligare betona det vi sagt vill vi citera ur den Hl. Nilus den Myrraströmmandes profetia (runt 1550): "Efter år 1900, vid århundradets mitt, kommer den tidens människor bli oigenkännbara. När tiden för antikrists ankomst närmar sig kommer människors medvetanden bli dimmiga av köttsliga begär, och vanära och laglöshet väver sig starkare. Sedan blir världen oigenkännbar. Människors yttre kommer att förändras och det kommer att bli omöjligt att särskilja män från kvinnor på grund av deras skamlöshet i att klä sig och klippa sitt hår... Det kommer inte längre finna någon respekt för föräldrar och äldste, kärleken komme att försvinna och kristna herdar blir svaga män, som fullständigt kommer att misslyckas med att särskilja den högra handens väg från den vänstra. Vid den tiden kommer de kristnas och Kyrkans traditioner förändras. Människor kommer att överge anspråkslöshet och läftsinnighet och utsvävningar kommer att förhärska. Falskhet och girighet kommer att antaga stora proportioner och ve dem som samlar in skatter. Begär, äktenskapsbrott, homosexualitet, hemliga handlingar och mord kommer att härska i samhället."

Att kvinnor skall täcka sina huvuden vid bön är en Apostolisk tradition. Att följa Kyrkans tradition för alltid välsignelse med sig. Ett exempel på detta hämtar vi från en berättelse från Australien återgiven av en biskop från Ryska Utlandskyrkan:

”En kvinna blev Ortodox. Hon antog Ortodox tro och följde Kyrkans regler mycket strikt.

En tid senare kom hon att utveckla bröstcancer. Läkarna rekommenderade kirurgiskt ingrepp och avlägsnande av bröstet. Kvinnan accepterade detta ödmjukt som Guds vilja. Operationen var lyckat, men läkarna föreskrev ändå intensiv cellgiftsbehandling som säkerhetsåtgärd. De berättade för henne att hon skulle förlora allt sitt hår p.g.a. cellgifterna. Kvinnan accepterade ödmjukt även detta och förtröstade på Herren. Hon startade cellgiftsbehandlingen, och fastän den pågick under en längre tid, påverkade den inte hennes hår. Läkarna var mycket förbryllade över detta och kunde inte förklara det. En natt när kvinnan sov uppenbarade sig Guds Moder för henne och sade till henne att det var för att hon aldrig hade trätt in i en kyrka utan slöja på sitt huvud som inte ett hårstrå skulle falla från hennes hår trots cellgiftsbehandlingen.”

Den ryske biskopen återgav denna berättelse som ett bra exempel på hur följande av Kyrkans tradition för rika välsignelser med sig till de kvinnor som lyder Traditionen och ber med täckt huvud privat såväl som i kyrkan och iakttar Aposteln Paulus ord som föreskriver att: ”var kvinna som beder eller profeterar med odöligt huvud, hon vanäras sitt huvud.” Vår uppgift som Ortodoxa är att vara lydiga Traditionen. ”Stån fasta och hållen eder vid traditionerna som I haven mottagit av oss” (2 Thess 2:15) är en biblisk uppmaning. Respekt för någonting så enkelt som traditionell klädsel, för kvinnor kjol eller klänning vid alla tillfällen (även då man skurar golv) må i slutändan, genom Guds nåd, frälsa våra själar. I både Kristi ord och fädernas vittnesbörd får vi lära oss att de största synder utplånas av de till synes minsta dygder.